

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Sivistysjohdon ja – asiantuntijoiden verkosto

10.12.2025

Lucina Hänninen
yksikön päällikkö

ja

Jarkko Niiranen
johtaja

Opetushallitus 1.1.2026 kirjanpitoyksikkö

OPETUSHALLITUS

Opetushallituksen osastot ja yksiköt 1.1.2026

ASIAKKUUDET JA TIETO

- ICT-palveluhallinta-yksikkö
- Opiskelijavalinnan palvelut -yksikkö
- Oppimateriaalit ja julkaisut -yksikkö
- Strateginen tuki -yksikkö
- Tietotuotanto ja analyysit -yksikkö
- Tietovirrat-yksikkö
- Tutkintojen ja kieliosaamisen tunnustaminen -yksikkö

KASVATUS, KOULUTUS JA OSAAMINEN

- Ammatillinen koulutus 1 -yksikkö
- Ammatillinen koulutus 2 -yksikkö
- Kehittämisen tuki -yksikkö
- Lukiokoulutus, taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö -yksikkö
- Perusopetus ja varhaiskasvatus -yksikkö
- Ruotsinkielinen toiminta

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

- Ammatillisen koulutuksen kansainvälistymispalvelut -yksikkö
- EU-ohjelmien koordinaatio -yksikkö
- Kansainvälinen korkeakouluysteistyö -yksikkö
- Suomen koulutuksen ja kielen tunnettuus -yksikkö
- Nuorison, kulttuurin ja liikunnan kansainvälistymispalvelut -yksikkö
- Opetusalan globaalit kumppanuudet -yksikkö
- Yleissivistävän ja aikuiskoulutuksen kansainvälistymispalvelut -yksikkö

KOTIMAISTEN KIELTEN KESKUS

- Kielenhuoltoyksikkö
- Ruotsin kielenhuolto- ja sanakirjayksikkö
- Sanakirjayksikkö

HALLINTOPALVELUT

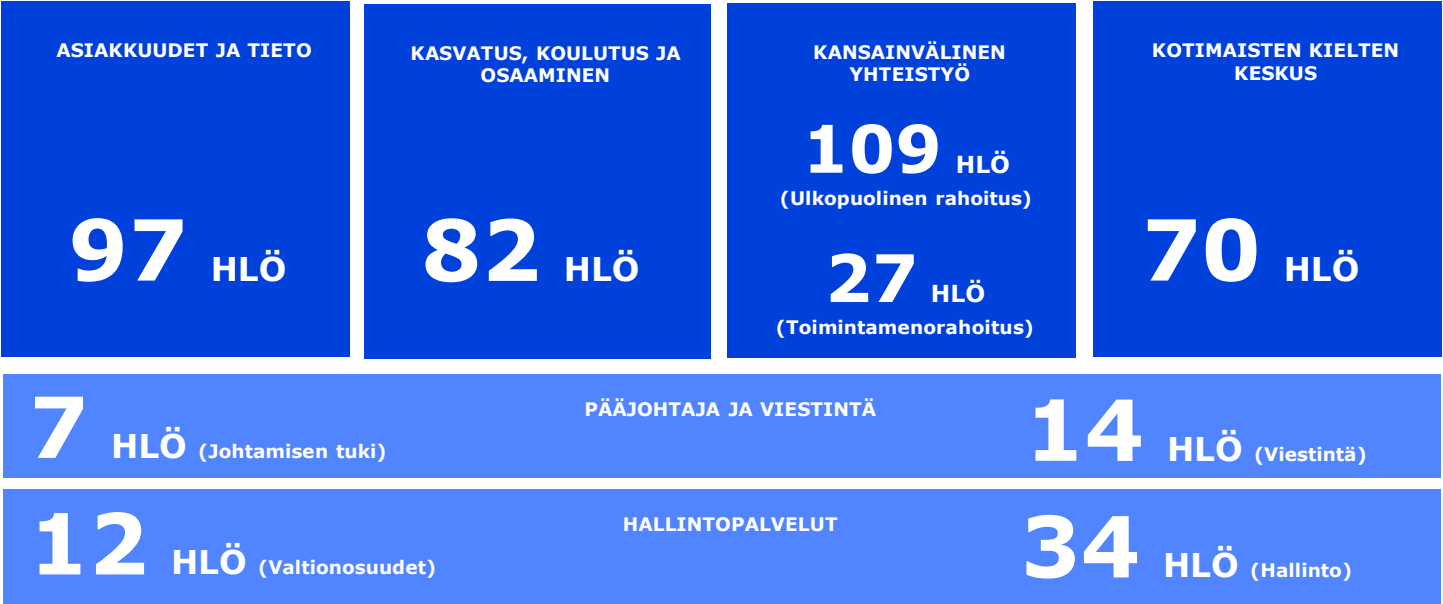
- Henkilöstö- ja työympäristöpalvelut -yksikkö
- Talous- ja hankintapalvelut -yksikkö
- Tietohallintoyksikkö
- Valtionosuudet-yksikkö

PÄÄJOHTAJA JA VIESTINTÄ

- Johtamisen tuki -yksikkö
- Viestintäyksikkö

Opetushallitus 1.1.2026 kirjanpitoyksikkö 1388 henkilöä

OPETUSHALLITUS (395 + 70 Kotus)

ERILLISYKSIKÖT (71)

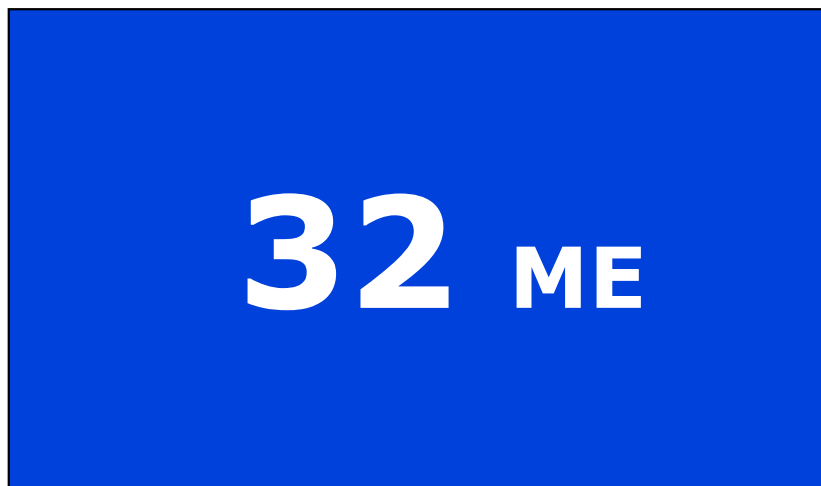
VALTION OPPIlaitokset (818)

Henkilömäärät 8/2025 tilanteen mukaisesti

Opetushallitus kirjanpitoyksikön rahoitus toiminnoittain valtion talousarviossa 2025

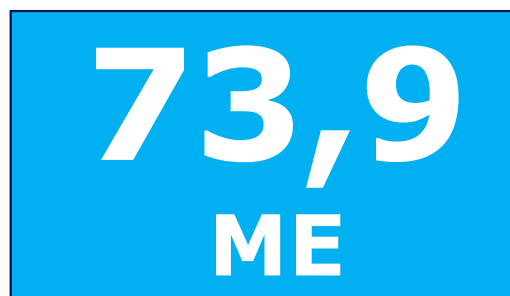
OPETUSHALLITUS

ERILLISYKSIKÖT

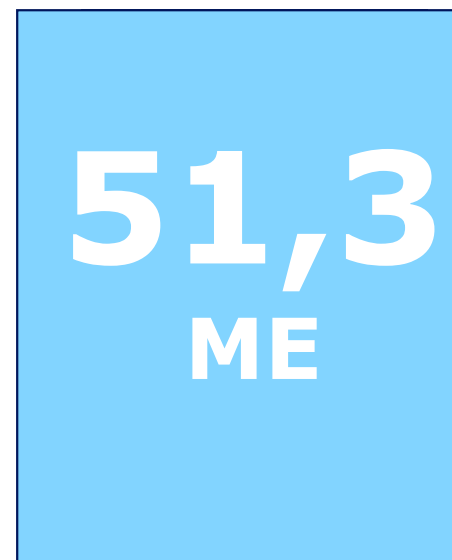
OPETUSHALLITUKSEN JAKAMAT
VALTIONAVUT

EUROOPPA-KOULUT

VALTION OPPILAITOKSET

Valtion talousarvio 2025 (ei sisällä vuodelta 2024
siirtyneitä määrärahoja eikä Kotuksen rahoitusta)

Koulutuspulssi luo tilannekuvaa koulutuksen ilmiöistä

Koulutuspulssi on Opetushallituksen tuottama kaikille avoin **tietokooste**, joka yhdistää eri lähteistä tutkittua tietoa ja rekisteriaineistoja sekä kerää koulutuksen asiantuntijoiden näkemyksiä eri teemoista.

Koulutuspulssi on suunnattu erityisesti **koulutusalan ammattilaisille**, päättäjille ja kehittäjille sekä kaikille, jotka tarvitsevat ajankohtaista ja tutkittua tietoa koulutuksesta.

Tavoitteena on tarjota **luotettava tilannekuva** suomalaisen koulutuksen erilaisista ilmiöistä kehittämisen ja päätöksenteon tueksi.

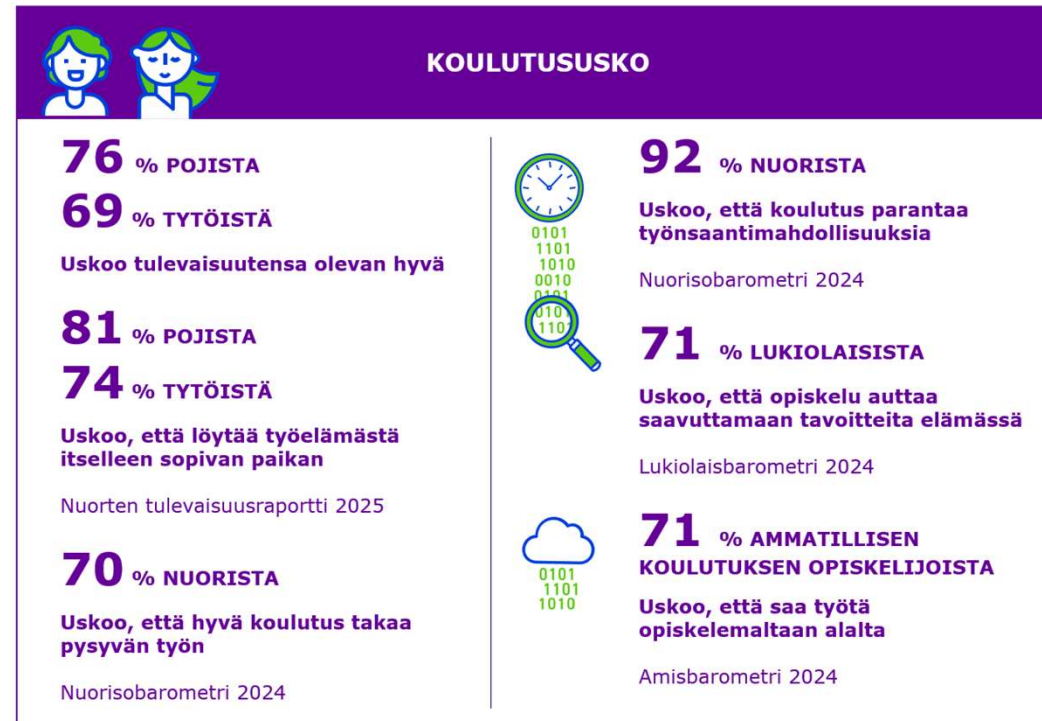
Tilaa Koulutuspulssin uutiskirje sähköpostiin: <https://uutiskirje.oph.fi/>

Koulutuspulssin kotisivu: <https://www.oph.fi/fi/tietoaineistot-ja-analyysit/koulutuspulssi>

Koulutuspulssi 08/2025: Koulutususko

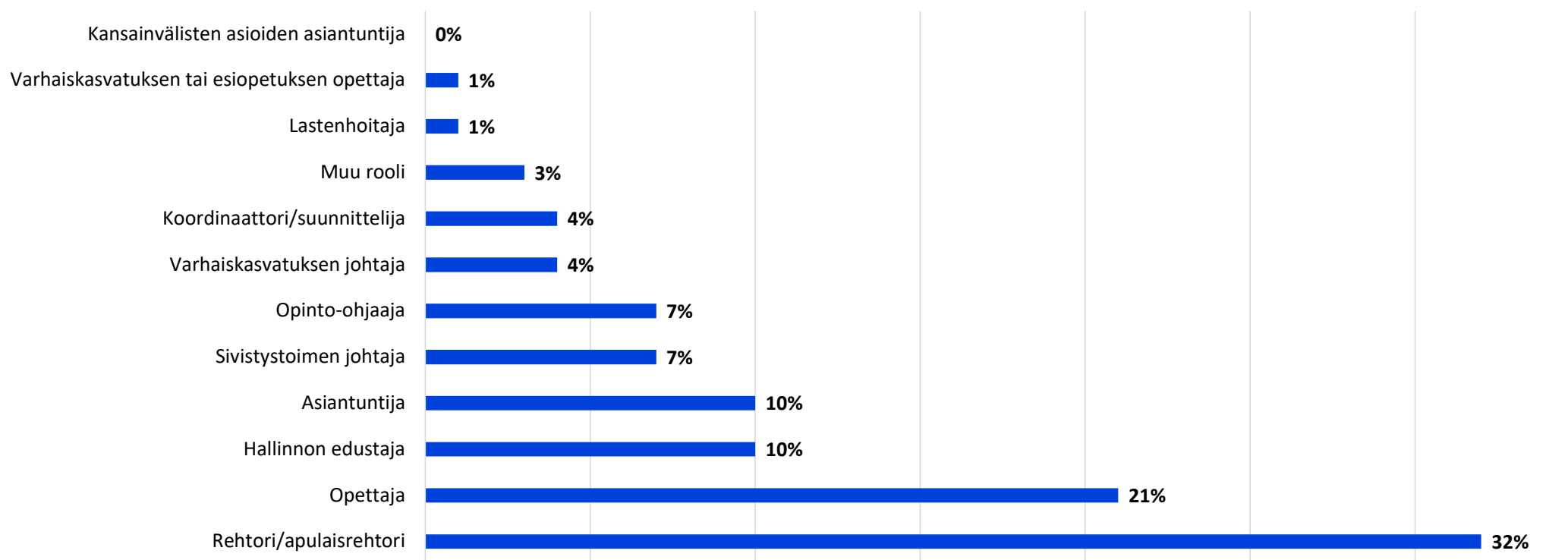
Nostoja pulssikyselystä:

- Koulutususkoon eniten vaikuttavat:
 - Lähipiirin asenteet opiskeluun
 - Viihtyminen koulussa
 - Elämäntaitotaidot
- Koulutuksessa toimivat parhaiten:
 - Koulutusjärjestelmä
 - OPS/tutkintojen perusteet
 - Digitaalisuus
- Koulutuksessa toimivat heikoiten:
 - Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi
 - Oppilaitosten henkilöstön hyvinvointi
 - Opetusalan ammattilaisten osaamisen kehittäminen

Uutinen 12.8.2025:
<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2025/opetushallituksen-uusi-koulutuspulssi-rakentaa-tilannekuvaa-koulutuksen-ilmioista-ja>

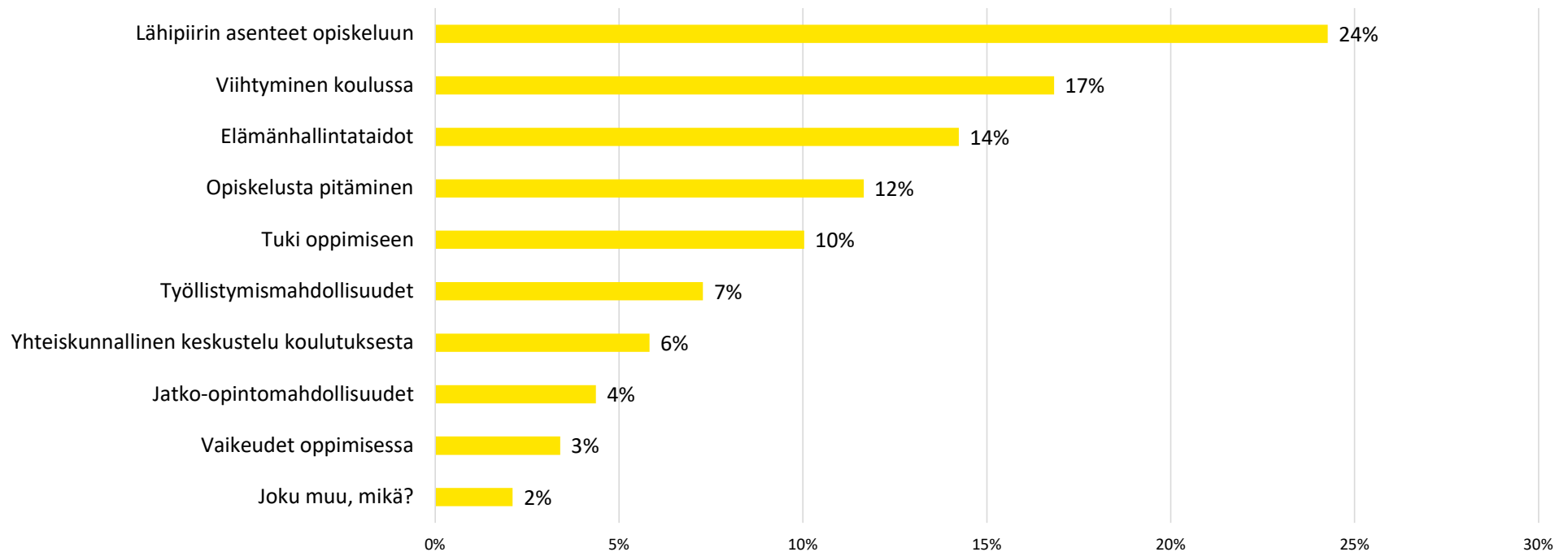
Vastaajan rooli

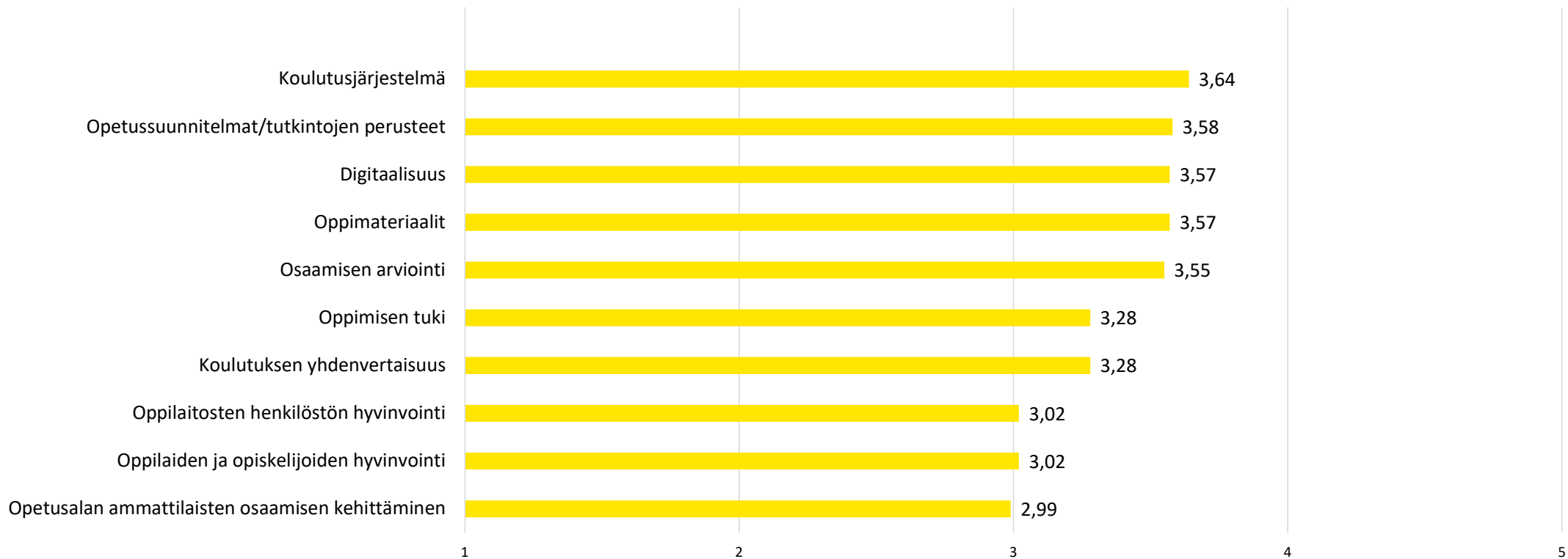
N=280

Mitkä tekijät vaikuttavat mielestäsi lasten ja nuorten koulutususkoon?

Valitse enintään kolme mielestäsi keskeisintä tekijää

Kuinka hyvin seuraavat asiat toimivat mielestäsi suomalaisessa koulutuksessa tällä hetkellä?

Avovastaukset

Avovastauskysymyksissä vastaajat kertoivat, kuinka koulutususkoon vaikuttavat tekijät näkyvät oppilaitosten arjessa. Lisäksi heillä oli mahdollisuus jakaa muita ajatuksia koulutususkoon ja koulutuksen nykytilaan liittyen. Suurimmassa osassa avovastauksista korostettiin **lasten ja nuorten lähipiirin asenteiden sekä erityisesti kotoa saatavan tuen merkitystä koulussa viihtymiselle ja opiskelusta pitämiselle.**

Uutena teemana vastaajat nostivat esille **opettajien roolin koulutususkon keskeisinä ylläpitäjinä.** Osaavat opettajat parantavat koulutuksen laatua ja vaikuttavat myönteisesti paitsi lasten ja nuorten koulutususkoon, myös heidän lähipiirinsä asenteisiin koulunkäyntiä kohtaan.

Osa vastaajista oli huolissaan opettajien jaksamisesta erityisesti silloin, kun lasten ja nuorten puutteelliset elämänhallintataidot ja kotien haasteet näkyvät oppilaitosten arjessa käytöshäiriöinä. **Riittävä ja oikea-aikainen tuki oppimiselle lisää lasten ja nuorten koulussa viihtymistä.**

Myönteinen yhteiskunnallinen keskustelu koulutuksesta tukee vastaajien mukaan koulutususkoa. Vastaajat pitivät tärkeänä myös koulutuksen yhdenvertaisuutta liittyen esimerkiksi oppimateriaalien laatuun ja saatavuuteen, oppilaitoskohtaisiin arviointikäytäntöihin sekä jatko-opintomahdollisuuksiin.

Tulevaisuustyön kuulumiset ja jatko

- Peruskoulun tulevaisuusvisio on valmistumassa! Visioraportti julkaistaan ja luovutetaan ministerille Säätytalolla 11.2.2026
- Tulevaisuusvision keskiössä on kolme teemaa: merkityksellinen elämä, elämä yhdessä ja elämä maapallolla. Ytimessä ovat sivistys, merkitys ja toivo sekä perustaidot, elämäntaidot ja muutoksen taidot. Näistä rakentuu tulevaisuuden peruskoulu 2045.
- Visiota ovat työstäneet neuvottelukunta, sihteeristö sekä lukuisat muut tahot, koulufoorumeiden sekä verkkofoorumeiden osallistujat, yhteensä yli 5000 henkilöä.
- POHDITTAVAKSI Padletissa: miten haluamme edistää visiota kunnissa? Miten sivistysjohtajana voin edistää tulevaisuustyötä kouluissamme?
- [Peruskoulun tulevaisuustyö - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)
- LÄMMIN KIITOS YHTEISTYÖSTÄ!

10/12/2025 | Opetushallitus

Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvät kysymykset kuntatasolla

- Olisi hyvä, jos kunnassa olisi uudistukseen liittyen selkeä prosessi siihen, kuka auttaa tuen järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä. Monesta asiasta vastaa opetuksen järjestäjä itse.
- Opettajan apuna:
 - Rehtori
 - Koordinaattori, tuen vastuhenkilö, sivistysjohtaja
 - OKM ohjeet ja UKK:t: [Oppimisen ja koulunkäynnin tuki - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)
 - OPH:n ohjeet ja videot: [Oppimisen tuen uudistus | Opetushallitus](#)
 - Tai perusopetus@oph.fi (ruuhkautunut)

Varhaiskasvatussuunnitelman perustemuutos

- Perustemuutoksen syynä lainsäädännön muutos: paikallisen suunnitteluvetoisuuden poistuminen

VARHAISKASVATUKSEN ON EDELLEEN OLTAVA SUUNNITELMALLISTA!

- OPH johtokunta lausuu, pääjohtaja Kelh  vahvistaa muutosm  r yksen joulukuussa 2025.
- Voimaantulo muutosm  r yksest  / 1.1.2026 alkaen.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutosmääräys: oppimisen ja koulunkäynnin tuki (28.10.2025)

- Esiopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin on tehty kolmeen lukuun muutoksia
 - Lukuun 5.5.1 tehty muutos pidennettyä ja varhennettua oppivelvollisuutta koskevaan määräykseen
 - Pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tulee tehdä perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös 31.7.2026 saakka.
 - Varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tulee tehdä tukea koskeva päätös 1.8.2026 alkaen
 - Sekä pidennetyn että varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tulee päättää erityisopettajan antamasta opetuksesta (säännöllinen tai kokoaikainen lapsikohtainen tukitoimi)

Perusopetuksen suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärän ops-perusteiden muutosmääräykset

- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitystyössä tarkennetaan S2-oppimäärän opetukseen osallistumisen perusteita ja valintakäytänteitä.
- Perusteisiin kirjataan, että oppimäärän yhtenä olennaisena päämääränä on **oppilaan siirtyminen S2-opetuksesta suomen/ruotsin kielen ja kirjallisuuden oppimäärän (lyhenne S1) -tunneille, kun riittävä suomen/ruotsin kielen taito on saavutettu.**
- Oppimäärästä toiseen vaihtamista joustavoitetaan ja varmistetaan nykyistä vahvemmin S2-oppimäärää opiskelevan oppilaan työskentely samojen tekstiympäristöjen parissa kuin S1-oppimäärää opiskeleva.

Opetushallitus on päivittänyt perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita määräyksen mukaisesti seuraavilta osin:

- suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän (S2) erityisen tehtävän kuvaus
- suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppimäärän (S1) erityisen tehtävän kuvaus
- äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän tehtävän kuvaus
- luku 10: *Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä* alaluvut 10.4 ja 10.5.
- Perustemuutokset on valmisteltu Opetushallituksessa virkatyönä ja tehty asiantuntijayhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.
- Kiitos Helsingille aktiivisesta osallistumisesta kuulemiseen ja lausuntokierrokseen!

Muutokset ja täydennykset alaluvuittain

- **Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän** erityisen tehtävän kuvauksessa
 - muokattiin oppimäärän valinnan kriteerien järjestystä ja muotoilua
 - vahvistettiin suomen/ruotsin opetuksen jatkumon kuvausta
 - selkeytettiin siirtymää suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppimäärään
 - vahvistettiin opettajien yhteistyön kuvausta.
- **Svenska som andra språk och litteratur:** tillägg om den nordiska aspekten
- Osa alaluvun tekstistä säilyy entisellään, mutta tekstin jäsentelyä kehitettiin.

Muutokset alaluvuittain

- **Suomen/ruotsin kielen ja kirjallisuuden oppimäärän erityinen tehtävä:** painotettiin yhteistyötä S2-oppimäärän ja muiden äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärien kanssa ja tarkennettiin ohjeistusta oppimäärän vaihtamisesta ja oppimäärää vaihtaneiden oppilaiden tukemisesta
- **Svenska som andraspråk och litteratur:** preciseringar som speglar dagens språkliga situation
- **Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän** tehtävän kuvaus: vahvistettiin oppimäärien yhteistyötä ja jatkumoa ja korostettiin S2-oppimäärästä S1-oppimäärään siirtymisen tavoitetta, kun riittävä suomen/ruotsin taito on saavutettu.
- **Luvun 10** *Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä* alaluvuissa 10.4 ja 10.5 tarkennettiin suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetusjärjestelyjä ja oppimäärän vaihtamisen tukemista.
- Alaluvun 10.4. nimeksi muutettiin *Maahanmuuttotataustaiset oppilaat* (entinen *Muut monikieliset oppilaat*).

Voimaantulo, toimeenpano ja seuranta

- Muutosmääräys voimaan 1.8.2026 alkaen
- Määräykset julkaistaan ePerusteet-palvelussa
- Opetushallitus tukee paikallisten opetussuunnitelmien toimeenpanoa järjestämällä informaatio- ja koulutustilaisuuksia sekä julkaisemalla verkkosivuillaan tukimateriaalia.
- S2-valtionavustus tulee hakuun alkuvuodesta 2026, ja infoamme tästä erikseen Poiju-verkostossa ja muissa OPH:n kanavissa.
- Opetushallitus järjestää **suomen/ruotsin kielen taidon arviointityövälineen hankinnan**. Arviointityövälineen tarkoituksena on tukea opettajien tekemää suomen/ruotsin taidon arviointityötä erityisesti äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärän tarkoituksenmukaisuuden pohtimisessa.

Perusopetuksen osaamistakuu

- Valmistelua hoitaa OKM vetoinen työryhmä, johon nimetty OPH:sta nimetty muutamia henkilöitä.
- Taustalla hallitusohjelman mukainen kirjaus minimiosaamistakuun määrittelystä.
- Valmistelun tueksi tehty opettajien ja rehtoreiden kysely, jossa selvitettiin näkemyksiä oppilaan osaamisen arvioinnin täsmentämiseksi
- Lakiluonnokset, joissa on hyödynnetty kyselyn tuloksia, tulossa lausunnoille joului- ja tammikuun ajaksi.
- Aikataulu on haastava, lyhyt vastausaika eikä joulukuu ole parasta aikaa saavuttaakseen kaikki opetuksen järjestäjät.
- Osaamistakuun toteuttaminen käynnistetään lainsäädäntömuutoksella. Tavoitteena on, että uudistettu perusopetuslaki hyväksytään 2026 ja astuu voimaan 2027. ([OKM->](#))

VALO ja LISÄVALO

- **Perusopetukseen valmistavan opetuksen ja valmistavan lisäopetuksen perusteiden päivitys:**
- muutokset oppimisen tukeen ja lisäopetukseen.
- Lausunnoilla 6.-31.10., johtokuntaan 11.12.2025, voimaantulo 1.8.2026.
- valo/lisävalo-uudistuksessa ei muutosta esiopetukseen tullut, mutta tätä kokonaisuutta kehitetään jatkossakin.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden 2014 muuttaminen, Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Hallituksen päätöksen 30.12.2024 mukaisesti hallituksen esityksen (HE 212/2024) tavoitteena on ollut, että lisäämällä liikunnallinen elämäntapa esi- ja perusopetuksen tavoitteisiin, **liikunnan merkitys esiopetuksen ja koulujen toimintakulttuurissa vahvistuu sekä liikunnan merkitys kokonaisvaltaisena elämäntaitona paranee.** Hallituksen esityksen tavoitteena oli vahvistaa lasten ja nuorten liikkumista esiopetus- ja koulupäivän aikana sekä tätä kautta vahvistaa heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

- Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa koulupäivän aikana ja sen ulkopuolella, edistää opetukseen osallistumista ja oppimisen edellytyksiä sekä liikunnan merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona.
- Liikunnallisella elämäntavalla on myönteinen vaikutus muun muassa **oppilaiden vireystilaan, keskittymiseen, oppimiseen, motoriseen kehitykseen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin**. Liikunnallinen elämäntapa on myös yhteydessä **mielen hyvinvointiin, psyykkiseen sopeutumis- ja selviytymiskykyyn sekä jaksamiseen**. Terveys- ja oppimisvaikutusten lisäksi liikunnallisen elämäntavan edistäminen ja oppilaiden osallisuuden kokemus tukevat kouluyhteisön arkea ja toimintakulttuuria.

Digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytön suositukset 0-13-vuotiaille

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja Opetushallitus valmistelevat lasten ja nuorten digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käyttöä koskevia suosituksia. Suositukset tehdään vaiheittain vuosina 2025–2026 eri ikäryhmille aina 18-vuotiaisiin asti.

Nyt lausuttavana oli suositusluonnos 0–13-vuotiaiden lasten digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytöstä. Suositusluonnos sisältää kolme osa-aluetta:

- Digitaalisten laitteiden käytön suositukset 0–5-vuotiaille
- Digitaalisten laitteiden käytön suositukset 6–13-vuotiaille
- Tietoa vanhemmille ja perheille lasten digitaalisten laitteiden käytön tueksi

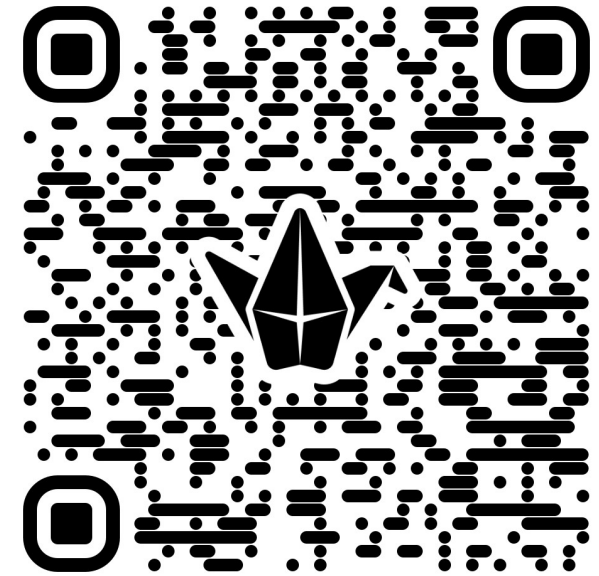
Lainsäädännön ja perusteiden muutokset sekä Opetushallituksen tukimateriaalit

- **Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitys:** paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisvelvoite poistunut. Määräys joulukuussa 2025.
- **Aamu- ja iltapäivätoiminnan perustemuutos:** uudistettu oppimisen tukeen liittyvä käsitteistö.
- **Perusopetukseen valmistavan opetuksen perusteiden päivitys:** muutokset oppimisen tukeen ja lisäopetukseen. Lausunnoilla 6.-31.10., johtokuntaan 11.12.2025
- **S2-opetussuunnitelman perusteiden osauudistus:** Miten S2-oppimäärästä S1-oppimäärään vaihtamista ohjeistetaan, joudutetaan ja joustavoitetaan. Tavoitteena voimaantulo 1.8.2026.
- **Liikunnallisen elämäntavan edistäminen:** esi- ja perusopetuksessa ops-perusteiden lisäykset voimaan 1.8.2026, lukion osalta asia OKM:n valmistelussa. Främjande av en fysiskt aktiv livsstil
- **Ammatillisten perustutkintojen yhteisten tutkinnon osien päivittäminen:** mukana TUTKE4 – mukaiset päivitykset sekä liikunnallisen elämäntavan huomioiminen. Voimaan 1.8.2026.
- **Kuljetusalan ammattipätevyyden** tutkinnon osiin EU:n tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin muutokset. Kuljetusalan ammattitutkinto sekä 5 muuta ammatillista tutkintoa. Voimaan 1.1.2026.
- OKM on nimittänyt KT Pasi Kankareen ja FT Anne Liimataisen (Opetushallitus) selvityshenkilöiksi arvioimaan **ammattillisen koulutuksen vaativan erityisen tuen toimivuutta sekä kehittämistarpeita**. Selvityksen tulos luovutetaan 31.8.2026 mennessä.

- **Oppimisen tuen uudistus**, Esi- ja perusopetus sekä Lukio, voimaan 1.8.2025
- **Oppimisen tuen uudistus** (Amm) ja varhennettu oppivelvollisuus, voimaan 1.8.2026.
- **Ohje yhteisistä juhlista, uskonnollisista tilaisuuksista ja katsomuskasvatuksen järjestämisestä varhaiskasvatuksessa** (28.4.2025)
- **Perusopetuksen mobiililaitteiden kieltö**, Opetushallitus päivittänyt [Järjestyssääntöohjeen](#) ja [Mobiililaiteoppaan](#) 30.4.2025, voimaan 1.8.2025
- [Kiusaamisen ja väkivallan vastaisen työn](#) uusi sivusto julkaistu 7.10.2025 ja koulutuskokonaisuus perusopetukselle käynnissä
- [Kasvatuksen ja koulutuksen ilmoitusvelvollisuudet ja tietojensiirto](#) päivitetty 3.10.2025
- [Tietosuojaoppaan](#) päivitys käynnissä
- THL ja OPH [vapaa-ajan 0-13-vuotiaiden lasten digisuositukset](#) valmistelussa
- **Kasvatuskeskustelujen ja kurinpitokeinojen** uuden materiaalin laatiminen sisältäen toisen asteen ja [perusopetuksen](#) päivitys käynnissä

Kevään 2026 kokoukset

- *Verkoston tapaamiset keväällä 2026:*
 - to 29.1.2026 klo 15.00 - 16.00
 - to 26.3.2026 klo 15.00 - 16.00
 - to 28.5.2026 klo 15.00 - 16.00
- PADLET, toiveita kevään 2026 teemoihin ja koulutuksiin sivistysjohdon verkostolle. <https://padlet.com/jarkkoniiranen/sivistysjohdon-ja-asiantuntijoiden-verkostotapaaminen-10-12--pd918sr659df4rvt>

Kuva: Minka 8v.

Opetushallitus

Hyvää Joulua!
God jul!
Merry Christmas!

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

